

دستور العمل مربوط به تفویض اختیار

تکثیر و پرورش پستانداران وحشی غیر حمایت شده در اسارت

معاونت محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی

۱۳۹۷

کلیات

در اجرای مواد ۱ و ۶ قانون شکار و صید ۴۶/۳/۱۶ و با اصلاحات مصوب ۳۰/۱۰/۵۳ و ۷۵/۹/۲۵ و نیز مواد ۲۱، ۳۱، ۳۳ الی ۳۶ آئین نامه اجرائی همان قانون و نیز ماده ۸ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۵۳/۳/۲۸ و اصلاحیه ۷۱/۸/۲۴ با رعایت مفاد این دستورالعمل مجوز فعالیت تکثیر و پرورش پستانداران وحشی غیر حمایت شده در اسارت توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان برای متقاضیان صادر می گردد.

ماده یک: هدف

تکثیر و پرورش در اسارت پستانداران وحشی غیر حمایت شده با اهداف احیاء زیست بومهای آسیب دیده، تولید پروتئین، پوست، شاخ و سایر اجزاء پستانداران وحشی، شکار و فروش به متقاضیان داخل و یا خارج از کشور پس از اخذ مجوزهای لازم مجاز می باشد.

ماده دو: تعاریف

سازمان: معاونت محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی (اداره کل حفاظت و مدیریت شکار و صید)

اداره کل: اداره کل حفاظت محیط زیست استان مربوطه

مولدین: گونه های زایای اولیه که جهت تکثیر و پرورش از آنها استفاده می گردد.

حیوانات وحشی: منظور از حیوانات وحشی کلیه گونه های جانوران وحشی موجود در طبیعت می باشند اعم از اینکه در ایران یافت شوند (بومی) و یا محل زیست آنها سایر کشورهای جهان (غیر بومی) باشد. حیوانات وحشی که اصالتاً در طبیعت زیست می نمایند ولی از طریق تکثیر و پرورش حاصل و یا در حالت اسارت و باغ وحشها و مؤسسات علمی زاد و ولد یافته و نگهداری می شوند نیز مشمول تعریف حیوانات وحشی هستند.

جانوران وحشی: منظور از جانوران وحشی گونه هایی هستند که بومی ایران بوده و به استناد ماده یک آئین نامه اجرایی قانون شکار و صید به شرح ذیل طبقه بندی شده اند:

ماده سه : گونه های قابل تکثیر و پرورش

۱- گونه های قابل تکثیر و پرورش در این دستورالعمل به گونه هایی اطلاق می گردد که صدور مجوز تکثیر و پرورش با رعایت ضوابط و مقررات و مفاد مندرج در این دستور العمل برای آنها امکان پذیر می باشد. (به غیر از گونه های حمایت شده و گونه های در معرض خطر انقراض و گونه های مشمول کنوانسیون CITES)

تبصره: هر گونه تکثیر و پرورش توأم گونه های غیر بومی با گونه های بومی ممنوع خواهد بود.

ماده چهار : ضوابط و شرایط کلی

- ۱- مساحت زمین مورد نیاز حداقل برای هر مولد یک هزار متر مربع تعیین می گردد.
- ۲- در خصوص حیوانات تکثیر شده در اسارت هرگونه رها سازی آنها در طبیعت بدون اخذ مجوز کتبی از سازمان ممنوع می باشد .
- ۳- با توجه به ماده ۲۱ آئین نامه اجرائی قانون شکار و صید ، جهت تکثیر و پرورش در اسارت وحوش ، اخذ پروانه انتفاعی برای هر یک از مولدین بر حسب نوع گونه ، از سوی متقاضی الزامی است .
- ۴- بهای پروانه انتفاعی نصف بهای ضرر و زیان قانونی گونه مورد نظر به ازاء هریک از مولدین می باشد .
- ۵- بهای پروانه های انتفاعی موضوع ماده ۲۱ آئین نامه اجرایی قانون شکار و صید و مدت اعتبار آن با توجه به واحد و ارزش تجاری گونه هایی که مجوز تکثیر و پرورش برای آنها صادر گردیده است کما کان توسط سازمان سازمان تعیین می شود.
- ۶- محل تاسیسات تکثیر و پرورش پستانداران وحشی نباید محل بهداشت و آسایش و ایمنی عمومی و یا موجب بروز خسارت به طبیعت (جنگا ها ، مراتع و ...) و آلوده شدن آبهای عمومی و همچنین ایجاد خطر بیماری و یا تضعیف نژاد برای حیوانات و آبزیان باشد.
- ۷- به استناد ابلاغ شماره ۹۷/۱۰۰/۱۵۸۸۰ مورخ ۹۷/۰۵/۰۱ ریاست محترم سازمان در راستای اجرای مفاد ماده ۱۱ قانون هوای پاک استقرار واحدهای تکثیر و پرورش پستانداران وحشی در رده (۴) چهار گروه صنایع

کشاورزی ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیتهای صنعتی و تولیدی قرار می گیرد. در صورت اصلاح ضوابط و معیارهای استقرار صنایع ، برابر آخرین اصلاحات اقدام خواهد شد.

۸- در صورتی که متقاضی قصد ایجاد شکارگاه را دارد مراتب می بایست پس از صدور پروانه بهره برداری از استان جهت بررسی به سازمان ارسال گردد.

ماده پنج : شرایط متقاضی

۱- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران

۲- اعتقاد به یکی از ادیان رسمی کشور

۳- دارا بودن دانش و توانایی فنی لازم در زمینه های مربوط به حیات وحش به ویژه پستانداران وحشی و تکثیر آنان به تشخیص اداره کل.

۴- عدم سوء پیشینه در زمینه تخریب منابع طبیعی و تخلفات شکار و صید به تشخیص اداره کل.

تبصره : متقاضیانی که تابعیت غیر ایرانی دارند با تشکیل موسسه حقوقی ثبت شده در جمهوری اسلامی ایران می توانند با شخصیت حقوقی موسسه مذکور ، متقاضی موضوع این دستورالعمل باشند.

ماده شش : مدارک مورد نیاز

۱- تقاضا نامه کتبی متقاضی تکثیر و پرورش پستانداران وحشی در اسارت .

۲- ارائه اسناد تملک و یا مدارک لازم مبنی بر تصرف محل مورد درخواست با تایید اداره کل .

۳- ارائه طرح تکثیر و پرورش گونه مورد نظر متقاضی مشتمل بر :

۱- ۳-۱ مقدمات و کلیات

۲- ۳-۲ نام گونه و احیاناً زیر گونه مورد نظر جهت تکثیر و پرورش و تشریح آن (نحوه تامین مولدین و تعداد و

ترکیب جنسی و سنی آنها) .

۳-۳ تشریح جزئیات روش اقدامات تا مرحله بهره برداری .

۳-۴ حداکثر ظرفیت مورد تقاضا

۳-۵ زمانبندی اجرای طرح

۳-۶ تجهیزات ، تاسیسات و جانمایی آنها

۳-۷ معرفی پرسنل طرح

۳-۸ معرفی یک نفر دکتر دامپزشک به عنوان مسئول فنی طرح

۳-۹ تشریح نحوه تغذیه و جیره غذایی مورد نظر

۳-۱۰ تشریح اقدامات و تمهیدات بهداشتی لازم به منظور پیشگیری و کنترل بیماری ها .

۳-۱۱ توجه اقتصادی و نتیجه گیری و درآمدها

۳-۱۲ نتیجه گیری

۴- نظر صریح کارشناسی اداره کل در خصوص موافقت با اجرای طرح

ماده هفت : مراحل صدور مجوز

۱- متقاضی باید درخواست خود را به همراه طرح مربوطه و به صورت مکتوب (بر اساس ماده ۶ این دستورالعمل) به اداره کل مربوطه ارائه نماید.

۲- اداره کل مربوطه پس از اخذ درخواست و طرح متقاضی و بررسی آن ، در صورت کامل بودن مدارک مورد نیاز نسبت به صدور موافقت اصولی به نام متقاضی اقدام مینماید.

۳- در صورت موافقت اداره کل با اجرای طرح ، نسبت به صدور موافقت اصولی به نام متقاضی توسط اداره کل اقدام می نماید.

۴- مدت اعتبار موافقت اصولی صادره حداکثر یک سال بوده و متقاضی مکلف است ظرف این مدت نسبت به اجرای طرح و تکمیل مستحقات آن اقدام نماید. چنانچه متقاضی بنا به دلایلی که مورد تایید اداره کل قرار بگیرد موفق به تکمیل مراحل اجرایی طرح نگردد، اعتبار موافقت اصولی صرفاً برای یک دوره یک ساله دیگر قابل تمدید خواهد بود.

۵- متقاضی پس از پایان عملیات اجرایی مراتب را به اداره کل اعلام خواهد داشت. در صورتیکه کلیه عملیات اجرایی برابر طرح اولیه تایید شده، انجام گردیده باشد. مجوز بهره برداری توسط اداره کل به نام متقاضی صادر خواهد شد.

تبصره: بدیهی است قبل از صدور مجوز بهره برداری، متقاضی مکلف به اخذ پروانه انتفاعی برابر مفاد این دستورالعمل خواهد بود.

تبصره ۱: در صورت موافقت اولیه اداره کل استان با اجرای طرح و صدور نامه، متقاضی می بایست نسبت به اخذ موافقت سایر دستگاههای اجرایی از جمله دامپزشکی، جهاد کشاورزی، آب منطقه ای و یا هرگونه ارگان ذیربط اقدام نماید.

ماده هشت: تعهدات متقاضی

۱- متقاضی مکلف است کلیه اقدامات اجرایی را برابر طرح مصوب در انجام و گزارش مربوطه را جهت اخذ مجوز بهره برداری به اداره کل ارائه دهد.

۲- انجام هر گونه اقدام غیر معمول در ارتباط با تکثیر و پرورش و تولید مثل وحوش (مانند دورگه گیری) و یا رها سازی در طبیعت بدون اخذ مجوز جداگانه از سازمان ممنوع است.

۳- متقاضی مکلف است برای هر گونه واگذاری، خرید و فروش، انتقال، هدیه و ... وحوش زنده تکثیر شده در واحد پرورشی، به طور موردی مجوز لازم از اداره کل را پس از مطابقت درخواست با فعالیت های مورد موافقت در طرح مربوطه، نسبت به صدور مجوز اقدام و مراتب را بلافاصله به سازمان منعکس نماید.

تبصره ۱: هر گونه بهره برداری از وحوش تکثیر شده، خارج از مواردی که در طرح مربوطه تایید شده منوط به اخذ موافقت از اداره کل می باشد.

۴- حیوانات موجود در واحد پرورشی به طور مستمر و منظم از نظر سلامت و بهداشت، توسط دامپزشک معرفی شده به اداره کل بازدید، بررسی و تحت نظر خواهند بود.

۵- متقاضی مکلف به اختصاص فضاهای مناسب با نیازهای طبیعی گونه مورد نظر بوده و حداقل ۲۰ درصد از مساحت محل اجرای طرح به فضای سبز، امکانات لازم از لحاظ محیط مناسب، غذای کافی و مراقبت های صحیح ایمنی و بهداشتی و سایر موارد پیش بینی در طرح مصوب ایجاد شود.

۶- متقاضی متعهد است در صورت مشاهده هر گونه علائمی دال بر احتمال وجود بیماری مسری در واحد خود، موضوع در اسرع وقت به اداره کل و نیز ادارات دامپزشکی منعکس و از هر گونه فروش یا جابجایی آنها تا زمان از بین رفتن کامل بیماری اجتناب نماید. نقل و انتقالی که به منظور انجام قرنطینه دامپزشکی و پاتولوژی، معاینه و تشخیص صورت می گیرد با اطلاع و نظارت اداره کل بلامانع می باشد.

تبصره ۲: نقل و انتقالی که به منظور انجام قرنطینه دامپزشکی و پاتولوژی، معاینه و تشخیص صورت می گیرد با اطلاع و نظارت اداره کل استان بلامانع می باشد.

۷- متقاضی مکلف است هر شش ماه گزارش جامعی از وضعیت واحد و پستانداران وحشی پرورش یافته موجود را اعم از جمعیت مولد و مولید، تغذیه، تلفات، بیماری ها و سایر موارد مربوط به نگهداری و وحوش تهیه و به اداره کل مربوطه ارائه نماید.

۸- در صورتی که پستانداران واحد پرورشی به هر دلیل در طبیعت رها گردد، متقاضی مکلف است بلافاصله موضوع را به صورت کتبی به اداره کل اطلاع دهد و در غیر این صورت مطابق با مندرجات ماده ۱۰ این دستورالعمل اقدام خواهد شد.

۹- مجری می بایست در بدو ورود مولدین به مرکز ضمن تهیه شناسنامه بهداشتی برای تک تک حیوانات و در صورت امکان نسبت به کاشت ریز تراشه الکترونیکی (میکروچیپ) روی همه حیوانات اقدام نماید و شماره های آنها را به همراه سایر مشخصات جانور در اختیار اداره کل استان قرار دهد.

۱۰- متقاضی مکلف است به رعایت و اجرای کلیه قوانین موضوعه و مقررات مرتبط می باشد.

ماده نه: نظارت

۱- نظارت بر حسن اجرای تمامی مراحل طرح ها و مجوزهای صادره به عهده اداره کل خواهد بود و اداره کل مربوطه موظف است بلافاصله پس از درخواست متقاضی، به منظور نظارت بر حسن اجرای تمامی طرح ها و مجوزهای صادره به شرح ذیل اقدام نماید:

۱-۲ ارسال گزارشات شش ماهه عملکرد متقاضی توسط اداره کل به سازمان.

۲-۲ توجه و اقدام لازم در خصوص نظارت مستمر، بر مبنای مجوز صادره برای متقاضی به ویژه در رابطه با مواردی از قبیل دو رگه گیری، اختلاط ژنتیکی و پیشگیری از رها شدن گونه ها در طبیعت.

۳- تعیین محل تامین گونه های مولد مستلزم نظر اداره کل می باشد. در این خصوص مولدین یابد بدوا از نزدیکترین واحد تکثیر و پرورش به محل احداث واحد پرورش پستانداران وحشی مورد نظر تامین گردد.

تبصره ۵: در صورت عدم امکان تامین مولد از استان مربوطه و برای استفاده از مولدین سایر استان ها، بنا به تشخیص اداره کل اقدامات نمونه گیری و انجام آزمایش ژنتیک توسط سازمان و با هزینه متقاضی صورت می پذیرد.

۴- متقاضی می بایست با توجه به حداکثر ظرفیت پیشنهادی و با رعایت مفاد ماده ۴ این دستورالعمل راسا نسبت به تهیه زمین و سایر موارد لازم برای ایجاد و اداره واحد تکثیر و پرورش اقدام نموده و سازمان هیچ گونه تعهدی در این خصوص ندارد.

۵- زنده گیری توسط متقاضی و با نظارت اداره کل انجام می گیرد و در صورت عدم تایید صلاحیت متقاضی برای انجام زنده گیری، اداره کل راسا یا توسط اشخاص ثالث نسبت به زنده گیری و به هزینه متقاضی اقدام می نماید.

۶- اداره کل از صدور مجوز تکثیر و پرورش حیوانات وحشی که موجب تضعیف نژاد یا ایجاد خطر برای جانوران وحشی کشور گردد خود داری خواهد نمود.

۷- اداره کل پس از صدور موافقت اصولی و پروانه بهره برداری یک نسخه از آن را به سازمان ارسال نماید.

ماده ده: ابطال مجوز

در موارد زیر اداره کل استان نسبت به تعلیق فعالیت مرکز تا ۶ ماه یا ابطال مجوزها و پروانه های صادره و اقدامات قانونی لازم اقدام خواهد نمود.

- ۱ - عدم توجه به اخطارهای موضوع ماده ۱۲ این دستورالعمل.
- ۲ - رها سازی گونه های جانوری در طبیعت بدون کسب مجوز از سازمان.
- ۳ - برداشت گونه های جانوری از طبیعت بدون کسب مجوز از سازمان.
- ۴ - دورگه گیری از گونه ها و زیر گونه های مختلف.
- ۵ - اقدام به شکار و صید غیر قانونی ، خرید و فروش ، ورود و صدور ، نگهداری ، حمل جانوران وحشی زنده و غیر زنده بومی و غیر بومی و اجزای آنها.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.